

Dosarul nr. 3ra-968/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, persoană terță Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI și Agenția de Guvernare Electronică cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și s-a menținut hotărârea din 23 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a admis acțiunea depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

constată:

La 05 martie 2019, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare CNPDCP), persoană terță Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI cu privire la contestarea deciziei CNPDCP nr. DD-1549277117720 din 04 februarie 2019 și obligarea emiterii actului administrativ favorabil (vol.I, f.d.2-5).

Tot la 05 martie 2019, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, persoană terță Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI cu privire la contestarea deciziei CNPDCP nr. DA-1549277117720 din 04 februarie 2019 și obligarea emiterii actului administrativ favorabil (vol. II, f.d. 2-4).

În motivarea cererilor de chemare în judecată a invocat că, la 14 noiembrie 2018, a prezentat CNPDCP notificarea nr. 181114CI1374 și materialele necesare în vederea autorizării prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul

Sistemului Informațional Automatizat „e-Cazier” și înregistrării acestui Sistem în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Prin decizia CNPDCP nr. DD-1549282993945 din 04 februarie 2019 a fost refuzată înregistrarea Registrului SIA „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, solicitată prin notificarea cu nr. 181114CI1374 din 14 noiembrie 2018. În motivarea deciziei, CNPDCP a invocat că Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu a anexat documentele confirmative ale informației necesare pentru a fi introdusă în Registrul, și anume Regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a Registrului SIA „e-Cazier”, care în viziunea CNPDCP urmează a fi aprobat prin Hotărâre de Guvern. La fel, în viziunea CNPDCP, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova urmează să aprobe Regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului.

Prin decizia CNPDCP nr. DA-1549277117720 din 04 februarie 2019 s-a refuzat autorizarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul Registrului SIA „e-Cazier”, în calitate de sistem mixt de evidență a datelor cu caracter personal.

Reclamantul a menționat că potrivit art. 16 alin. (1) și (3) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, registrele de stat de bază și cele departamentale se instituie de Guvern sau de o altă autoritate publică abilitată prin lege, cu adoptarea deciziei de instituire a registrului. Înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional automatizat destinat ținerii registrului de stat, autoritatea publică care a instituit registrul aprobă regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului.

Conform art. 3 din Legea nr. 71/2007 registru reprezintă totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea.

Sub acest aspect reclamantul a evocat că SIA „e-Cazier” reprezintă un serviciu electronic, ce oferă posibilitatea automatizată de gestiune a cererilor depuse de cetățeni în vederea eliberării cazierelor, care a fost elaborat în anul 2013 de către Agenția Guvernare Electronică, anterior Centrul de Guvernare Electronică, în colaborare cu Banca Mondială și Ministerul Afacerilor Interne. Respectiv, acesta nu este un registru informațional de Stat, or, prin intermediul SIA „e-Cazier” cetățenii depun cereri în scopul eliberării cazierului judiciar în care se consemnează faptul existenței/inexistenței datelor în Registrul informației criminalistice și criminologice, care este registru departamental și face parte din registrele de stat, proprietarul acestuia fiind statul, iar posesor Ministerul Afacerilor Interne (Regulamentul privind organizarea și funcționarea Registrul informației criminalistice și criminologice este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 328/2012).

Prin urmare, SIA „e-Cazier” nu trebuie de confundat cu Registrul informației criminalistice și criminologice. Or, ultimul este Registrul de stat în care se consemnează informațiile cu caracter criminogen, iar SIA „e-Cazier” reprezintă doar un sistem ce facilitează obținerea cazierelor.

În opinia reclamantului, acest aspect nu a fost înțeles de către CNPDCP, deoarece autoritatea publică a confundat lucruri conceptual diferite, fapt confirmat și prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „e-Cazier”, aprobat prin ordinul MAI nr. 241 din 13

iulie 2018 și răspunsul nr. 3004-81 din 26 februarie 2019 al Agenției de Guvernare Electronică.

În această ordine de idei, este eronată concluzia CNPDCP precum că SIA „e-Cazier” reprezintă un registru, instituirea căruia urmează a fi efectuată de către Guvern, iar Ministerul Afacerilor Interne urmează să aprobe regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului.

Finalmente, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a notat că refuzul înregistrării SIA „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal creează impedimente la realizarea proiectului de trecere a Republicii Moldova la „e-Government” și acordarea serviciilor calitative cetățenilor fără necesitatea deplasării acestora la Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI, circumstanță ce știrbește din imagina Ministerului Afacerilor Interne și a Guvernului Republicii Moldova.

Reclamantul Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a solicitat prin cererile de chemare în judecată anularea deciziilor CNPDCP nr. DD-154982993945 și nr. DA-1549227711770 din 04 februarie 2019 și obligarea CNPDCP să înregistreze Sistemul Informațional Automatizat „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și să autorizeze operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „e-Cazier”.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a atras în proces persoană terță Agenția de Guvernare Electronică (vol. I, f.d. 52-53).

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-au conexas cauzele într-o singură procedură (vol. I, f.d. 62-64).

Prin hotărârea din 23 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

S-au anulat deciziile nr. DD-154982993945 și nr. DA-1549227711770 emise la 04 februarie 2019 de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

S-a obligat Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal să emită actul administrativ favorabil privind: înregistrarea Sistemului Informațional Automatizat „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și autorizarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „e-Cazier” (vol. I, f.d. 99, 103-111).

Prin decizia din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal împotriva hotărârii din 23 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. I, f.d. 168, 169-183).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că lipsa deciziei Guvernului de instituire a registrului „e-Cazier” nu poate constitui temei de refuz în înregistrarea SIA „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și autorizarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin intermediul acestui sistem, or, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, ca posesor și operator al Registrului informației criminalistice și criminologice, prin crearea SIA „e-Cazier” urmărește crearea

unui sistem electronic ce oferă gestionarea automatizată a cererilor și prelucrarea datelor cu caracter personal incluse în Registrul al cărei posesor și operator deja este Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Cu atât mai mult că SIA „e-Cazier” reprezintă un serviciu electronic, ce oferă posibilitatea automatizată de gestiune a cererilor depuse de cetățeni în vederea eliberării cazierelor, care a fost elaborat de către Agenția Guvernare Electronică în colaborare cu Banca Mondială și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, și care nu este un registru informațional de Stat.

La 02 iulie 2020, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, reprezentat de Oleg Angheluță, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii din 23 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (vol. I, f.d. 185 recto-verso).

La 18 septembrie 2020, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, reprezentat de Denis Coțofan, a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că instanțele inferioare eronat au ajuns la concluzia că prelucrarea datelor cu caracter personal SIA „e-Cazier” sunt date care sunt deja introduse în Registrul informației criminalistice și criminologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 328 din 24 mai 2012, al cărui posesor și operator este Ministerul Afacerilor Interne. Această concluzie nemotivată, deoarece niciun act normativ nu prevede că SIA „e-Cazier” nu este un registru și nu este necesară adoptarea unei Hotărâri de Guvern.

În opinia recurentului, instanțele ierarhic inferioare au examinat superficial cauza și nu au luat în considerare motivele care au stat la baza refuzului de a înregistra SIA „e-Cazier” în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, în concret că acest sistem constituie un registru și urmează să fie implementat conform normelor prevederilor Legea cu privire la registre nr. 71 din 22 martie 2007.

La fel, nu a fost ținut cont de faptul că, potrivit pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea SIA „e-Cazier”, aprobat prin ordinul MAI nr. 241 din 13 iulie 2018, acesta este un registru departamental de stat, proprietarul căruia este statul.

Respectiv, prin prisma art. 4 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, pentru înregistrarea acestui sistem de evidență urmează a fi prezentat regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului aprobat de către Guvern.

În atare circumstanțe, recurentul a opinat că Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova eronat califică SIA „e-Cazier” ca fiind un sistem electronic ce oferă posibilitatea automatizată de gestiune a cererilor depuse de cetățeni în vederea eliberării cazierelor și nu constituie un registru informațional de stat.

Recurentul Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 23 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată

acțiunea depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (vol. I, f.d. 191-194 recto-verso).

Examinând admisibilitatea recursului depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în ședință publică, la 03 iunie 2020, în prezența reprezentantului recurentului Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (vol. I, f.d. 166-167, 168)

Din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa căsuței poștale „ecaterina.savca@justice.md” rezultă că, la 10 august 2020, ora 16.30, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului la adresa de e-mail „centru@datepersonale.md”, pentru notificare decizia motivată din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d. 184).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespondere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Astfel, prin extrasul din poșta electronică conținut la fila dosarului 184 se atestă *indubitabilis* că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces, inclusiv și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, la 10 august 2020.

Potrivit articolului 63 din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 11 august 2020, iar ultima zi fiind data de 09 septembrie 2020, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, motivarea recursului a fost depusă la Curtea Supremă de Justiție în data de 18 septembrie 2020, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (vol. I, f.d. 191).

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul consideră că recurentul Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului. Or, acesta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în

vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Conform art. 230, 245 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh